

5.1 Olkoon X satunnaismuuttuja, jolle $X(\omega) = c$ kaikilla ω .

- (a) Onko X yksinkertainen s.m.?
- (b) Onko X positiivinen s.m.?
- (c) Onko X integroituva s.m.?
- (d) Laske X :n odotusarvo suoraan odotusarvon määritelmästä.
- (e) Laske X :n jakaumamitta P^X .

5.2 Olkoon Ω jokin joukko, $\mathcal{A} = \{\Omega, \emptyset\}$, ja olkoon X reaaliarvoinen kuvaus joukolla Ω .

- (a) Perustele itsellesi (ja muille), että $\mathcal{A}$ on sigma-algebra.
- (b) Tutki, millainen X :n arvojoukon $X(\Omega)$ tulee olla, jotta X olisi mitallinen kuvaus $(\Omega, \mathcal{A}) \rightarrow (\mathbb{R}, \mathcal{B}_{\mathbb{R}})$.

5.3 Laske odotusarvo ja varianssi satunnaismuuttujalle θ , jonka jakauma on

$$P^\theta = \frac{1}{3}\delta_7 + \frac{2}{3}\delta_9.$$

5.4 Olkoon $X : (\Omega, \mathcal{A}, P) \rightarrow (\mathbb{R}, \mathcal{B}_{\mathbb{R}})$ satunnaismuuttuja, joka saa arvokseen kunkin parillisen luvun väliltä $[1, 10]$ tn:llä 10 % ja muuten arvon nolla.

- (a) Selvitä $X(\Omega)$.
- (b) Etsi luvut x_i ja p_i , joiden avulla X :n jakaumamitta P^X voidaan esittää Diracin pistemassojen avulla muodossa

$$P^X = p_1\delta_{x_1} + \cdots + p_n\delta_{x_n}.$$

5.5 Todista, että $|E\{X\}| \leq E\{|X|\}$ jokaiselle integroituvalla satunnaismuuttujalle X .